

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **M. P.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2007, č. j. 25200/2007/KUSK, sp. zn. SZ_03393/2007/KUSK, ve věci přestupku, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2008, č. j. 4 Ca 9/2007 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým tento soud zamítl její žádost o osvobození od soudního poplatku a současně zamítl její žádost o ustanovení zástupce soudem.

Jako právní důvod kasační stížnosti stěžovatelka uvedla důvod obsažený v ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonnost spatřuje v tom, že jsou po ní neustále požadovány soudní poplatky, aniž by byl ctěn zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), neboť „dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) citovaného zákona jsou škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem osvobozeny od soudního poplatku, též řízení o kasační stížnosti dle ust. § 11 odst. 3 písm. f) téhož zákona“. Výzvu městského soudu ze dne 25. 3. 2008, č. j. 4 Ca 9/2007 - 20, považuje stěžovatelka za zmatečnou. Napadené usnesení městského soudu je proto dle stěžovatelky nezákonné a zmatečné, neboť jí jako žalobkyni nebylo přiznáno osvobození od soudního poplatku a též bylo nezákonně odmítnuto ustanovení zástupce o kasační stížnosti. Nezákonný postup vidí stěžovatelka též v tom, že její jiné kasační stížnosti vedené u Nejvyššího správního soudu pod č. j. 9 As 90/2007 - 32 a č. j. 9 As 90/2007 - 37 byly tímto soudem projednány bez zastoupení advokátem. S ohledem na shora uvedené stěžovatelka žádá, aby bylo napadené nezákonné usnesení městského soudu zrušeno a „tím i odmítnutí žaloby v usnesení č. j. 4 Ca 9/2007 - 16 a kasační stížnost ze dne 17. 3. 2008 byla řádně projednána“. Z důvodu „prokázaného nezákonného rozhodnutí, které vykazuje nesprávný úřední postup“, uplatňuje náhradu škody ve výši 1000 Kč za vynaložené náklady v této věci od 16. 4. 2007.

Správní orgán se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Z obsahu soudního spisu, který měl Nejvyšší správní soud k dispozici, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatelka podala dne 17. 3. 2008 kasační stížnost, ve které se domáhala zrušení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2008, č. j. 4 Ca 9/2007 - 16, kterým byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2007, č. j. 25200/2007/KUSK, sp. zn. SZ_03393/2007/KUSK.

Výzvou ze dne 25. 3. 2008, č. j. 4 Ca 9/2007 - 20, uložil městský soud stěžovatelce, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení této výzvy odstranila nedostatky kasační stížnosti ze dne 17. 3. 2008, tj. zvolila si advokáta v řízení o kasační stížnosti nebo doložila své majetkové poměry v přiloženém formuláři „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“ (ust. § 105 odst. 2 s. ř. s.), a dále uvedla ve smyslu ust. § 106 odst. 1 s. ř. s., v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadené rozhodnutí napadá. Současně byla stěžovatelka poučena, že nebude-li přes tuto výzvu podání ve stanovené lhůtě opraveno nebo doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek [ust. § 37 odst. 5 a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Dne 3. 4. 2008 byla shora uvedená výzva spolu se vzorem č. 060 (tj.

„Potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“) doručena stěžovatelce (viz doručenko č.l. 20 soudního spisu).

Podáním ze dne 8. 4. 2008 reagovala stěžovatelka na shora uvedenou výzvu, a to tak, že trvala na skutečnosti, že je od soudního poplatku osvobozena dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích a tedy i od soudního poplatku v řízení o kasační stížnosti dle ust. § 11 odst. 3 písm. f) tohoto zákona. Na základě výše uvedených důvodů proto stěžovatelka uvedla: *„odmítám vyplnit předložený formulář dle o. s. ř. č. 060 z důvodu osvobození ze zákona, a pokud soud tak neučiní, budu žádat soud o bezplatné určení advokáta k zastupování dle § 105 odst. 2.“*

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnosti napadené usnesení městského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 35 odst. 8, věty první, s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.

Podle ust. § 36 odst. 3 citovaného zákona účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Podle ust. § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích od poplatku se osvobozují řízení ve věcech náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 11 odst. 3 písm. f) citovaného zákona osvobození podle odstavců 1 a 2 se vztahuje, s výjimkou dědického řízení, i na řízení o kasační stížnosti.

Zásadní stížní námitkou stěžovatelky je její nesouhlas s nepřiznáním osvobození od soudního poplatku dle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. a zamítnutím jejího návrhu na ustanovení zástupce dle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s.

V této věci považuje nejprve Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést, že stěžovatelka se mylně domnívá, že je v dané věci osvobozena od soudního poplatku ze zákona, neboť ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních

poplaticích se vztahuje na řízení ve věcech náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu“). V daném případě se však dle obsahu žaloby nejedná o řízení ve věci náhrady škody podle shora citovaného zákona, ale o soudní řízení ve věci žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle ust. § 65 a násl. s. ř. s. (viz žaloba stěžovatelky ze dne 12. 7. 2007 na č. l. 1 - 3 soudního spisu), a potažmo soudní řízení ve věci kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu (ust. § 102 a násl. s. ř. s.).

Jak již bylo Nejvyšším správním soudem v minulosti judikováno, „*při podání návrhu na individuální osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. musí stěžovatel v žádosti o osvobození od soudních poplatků jednak uvést, v čem spatřuje nedostatek prostředků, z nichž by měl zaplatit soudní poplatek, a jednak toto tvrzení doložit*“ (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2004, č. j. 1 Afs 5/2003 - 54, publikovaný pod č. 311/2004 Sb. NSS). Skutečnost, že povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), potvrzuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, publikovaný pod č. 537/2005 Sb. NSS, přičemž pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.

Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka v nyní projednávané věci nepředložila městskému soudu na jeho výzvu ze dne 25. 3. 2008, č. j. 4 Ca 9/2007 - 20, vyplněný tiskopis o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, i když k tomu byla vyzvána a tiskopis vzor č. 060 jí byl zaslán k vyplnění, konstatuje Nejvyšší správní soud, že stěžovatelka nesplnila shora popsanou povinnost doložit nedostatek prostředků dle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. Městský soud proto nepochybil, když za této situace osvobození od soudního poplatku za kasační stížnost stěžovatelce nepřiznal.

Pokud jde o zamítnutí návrhu stěžovatelky na ustanovení zástupce soudem, je nezbytné vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz, v němž zdejší soud zdůraznil, že „*přiznané osvobození od soudního poplatku je výchozím předpokladem pro prominutí dalších nákladů řízení, k nimž patří i náklady spojené s povinným zastoupením advokátem v řízení o kasační stížnosti. ... Právo na bezplatné zastoupení se tedy váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele a splnění či nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přímo podmiňuje i právo na bezplatné zastoupení.*“

Jelikož stěžovatelka nevyhověla jednomu ze základních předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, jak je popsáno výše, uzavírá Nejvyšší správní soud na pozadí shora uvedeného, že zamítnutí návrhu stěžovatelky na ustanovení

zástupce soudem bylo městským soudem provedeno v plném souladu se zákonem.

Stěžovatelka se ve své kasační stížnosti dále domáhá „náhrady škody z důvodu prokázaného nezákonného rozhodnutí“ městského soudu. O tomto jejím návrhu však Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší rozhodovat, neboť se jedná o řízení ve věcech náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem dle zákona o odpovědnosti za škodu.

K tvrzení stěžovatelky, že rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2007, č. j. 9 As 90/2007 - 37, bylo vydáno po projednání kasační stížnosti stěžovatelky bez zastoupení advokátem, zdejší soud poznamenává, že v předmětné věci byla kasační stížnost stěžovatelky odmítnuta podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s ust. § 104 odst. 3 písm. c) téhož zákona, poté, co bylo vydáno stěžovatelkou zmiňované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2007, č. j. 9 As 90/2007 - 32, v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí městského soudu o osvobození od soudního poplatku, pro které není v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 74, www.nssoud.cz, vyžadováno zastoupení advokátem ve smyslu ust. § 105 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že městský soud nepochybil, když rozhodl tak, že nepřiznal stěžovateli osvobození od soudního poplatku a současně zamítl návrh stěžovatelky na ustanovení zástupce soudem, a proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle ust. § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správnímu orgánu žádné náklady nevznikly, proto mu soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu